

Vendinger

Ingen undtagelse uden regel

Evigt tabes kun det ejede

Intet er så godt at det ikke er galt for noget

Gak til myren og bliv gak

*Øst er øst, og vest er vest,
og de to vil ustandselig mødes.*

Der er kun nyt under månen

*En hånd i hånden
er bedre end to i lommen*

Enhver er sig selv fjernest

Forandring skræmmer

Betal din glæde med skat

Skomager, smid din læst ad helvede til

For den sunde er alting usundt

Kun gjort gerning står til at ændre

Det er nu eller altid

*De første skulle blive de sidste
og de sidste skulle blive de første
men hvad med alle os andre?*

Find, og I skal søge

Stammen falder sjældent langt fra øksen

Kun de døde vender altid tilbage

En gang skal være den sidste

Benny Andersen, 1991, »Chagall & skorpiondans

Sprogets ædle stene

– en sprogrejse

Michael Ejstrup tager onsdag den 4. december publikum med på »sprogrejse«. Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger.

Publikum skal se på danskeres kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi skal se på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. »Sproget får det glatte lagen, og verden er af lava«.

Michael Ejstrup er til daglig forskningschef i sprog på Danmarks Medie og Journalisthøjskole og specialkonsulent for Folketingets Administration. Han har i sin karriere beskæftiget sig med sproget i flere forskellige sammenhænge og har undersøgt alt lige fra bandeord, til dialekter, nordiske sprog og kommasætning.

Faste vendinger i forandring

Det danske sprog er i forfald, vil du måske tænke, når du ser den måde, som mange danskere bruger klassiske

talemåder og udtryk på i dag – de ligger nemlig et godt stykke fra deres oprindelige form og betydning. Men spørgsmålet er, om det gør noget? Om det overhovedet er så ødelæggende for vores herlige, danske kultur?

Michael Ejstrup har i en af sine bøger skrevet: »Hvad tiden er fuld af, flyder munden over med«, men han er ikke så bekymret og mener ikke, vi skal pakke frygten væk og fejre, at sproget er helt og aldeles levende.

Danskerne giver talemåder det glatte lagen
(Oprindeligt: Danskerne giver talemåder det glatte lag)

Har du noget på hjertet?
(Oprindeligt: Har du noget på hjerte?)

Er du allerede blevet hæklet af?
(Oprindeligt: Er du allerede blevet hægtet af?)

Man skal ikke gå langs åen efter vand
(Oprindeligt: Man skal ikke gå over åen efter vand)

Alfa og Romeo
(Oprindeligt: Alfa og Omega)

Man skal ikke slå større brød op, end man kan spise
(Oprindeligt: Man skal ikke slå et større brød op, end man kan bage)

Der er løbet meget vand gennem åen
(Oprindeligt: Der er løbet meget vand i åen)

Han er selv udenom det
(Oprindeligt: Han er selv ude om det)

*Kommer tid, kommer penge
(Oprindeligt: kommer tid kommer råd)*

*Man skal ikke skyde bjørnen, før skindet er solgt
(Oprindeligt: Man skal ikke sælge skindet, før bjørnen er skudt)*

*Min mor og jeg er kop og kande
(Oprindeligt: Min mor og jeg er pot og pande)*

»Det eneste, jeg er bange for, er, at sure, gamle mænd og koner får rigtig ondt i maven af alt det mavesyre, der kommer af deres frygt forandringerne. Selve sproget, det er jeg ikke så nervøs for«, siger Michael Ejstrup. »Engang bar sproget på mange referencer til landbrug, søfart og religion. I dag skaber vi nye sproglige forståelser med for eksempel at »være i overhalingsbanen« eller noget der refererer til en digital livsstil«, siger han.

»I dag går udviklingen af sproget hurtigere, end det nogensinde har gjort før p.g.a. vores moderne kommunikationsmuligheder«, påpeger Michael Ej-

strup, »men det er altså ikke en krisesituation, for de nye vendinger hjælper os blot med at forstå og kunne se på, hvilken verden vi lever i«.

Glæd dig til årets sidste foredrag med Michael Ejstrup, som er en utrolig underholdende herre. Hans foredrag om sprog ligner et stand-up-show, hvor han fyrer eksempler af på, hvordan unge mennesker i dag siger, at man skal »holde skruen oven vande«, fordi de ikke forstår, at en skrue er en del af en motor, der skal holdes i vandet, unge, de tror, at det ikke handler om at have »ben i næsen«, men roder det sammen med »at have begge ben på jorden« og siger, at man skal have »begge ben i næsen«.

Michael Ejstrup har også talent for at tale forskellige dialekter fra vestjysk til bornholmsk med stor overbevisning.

Arrangementet begynder kl. 19.30. Dørene åbnes kl. 18.45.

Entré medl. kr. 110 og ikke medl. kr. 135

Forhåndstilmelding til foredraget med Michael Ejstrup senest søndag den 1. dec. kl. 18

Navn

Tlf

Træffes bedst

*Forhåndstilmelding kan også foretages via e-mail:
info@foredragsforeningen.dk
Husk venligst at oplyse medlemsnummer.*

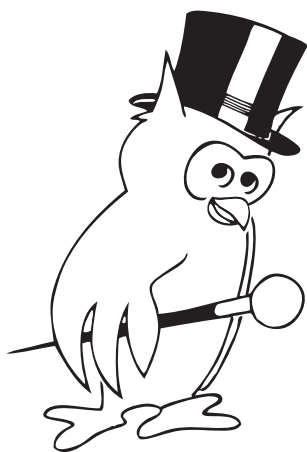
Tilmelding via e-mail bekræftes altid med svarmail indenfor 3 dage, så du er sikker på, at vi har modtaget din tilmelding.

Der kan kun reserveres til førstkommende foredragsaften, og medlemskab er en forudsætning. Hvis du efter forhåndstilmelding bliver forhindret i at deltage, så forventer bestyrelsen, at du sender afbud hurtigst muligt og senest på selve foredragsdagen inden kl. 13 - dette af hensyn til borddækning og kaffe-brygning. Ind imellem er der også venteliste til en foredragsaften.

Det er gratis at melde afbud.

Britt Bendixen for »fulde huse« d. 2. oktober – en aften hvor der også blev danset Buggi Vuggi og foreningens adrætte pianist stod på hænder!

Bestyrelsen 2019/2020

Formand Jan Sjøstrøm

Sigerslevvestervej 9
3600 Frederikssund
21261231

Næstformand Anne-Lene Petersen

Langelinievej 18
3600 Frederikssund
21250785

Kasserer Margit Juel

Ullemosevej 3
3600 Frederikssund
51225177

Sekretær Anne Bille

Søgårdsvej 2
3600 Frederikssund
22170337

Helle Sjøstrøm

Sigerslevvestervej 9
3600 Frederikssund
28935391

Hanne Sørensen

Sigerslevvestervej 46
3600 Frederikssund
25325099

Lisbeth Holmgren

Langelinievej 3
3600 Frederikssund
51329628

Thorkild Pedersen

Søgårdsvej 2
3600 Frederikssund
51686210

Michael Pedersen

Geerslettevej 10
3600 Frederikssund
26818356

Otto Pedersen

Roskildevej 107C
3600 Frederikssund
51363871

Hanne Borgmann

Strædet 7
3600 Frederikssund
33253318

René Jeppesen

Sigerslevvestervej 5
3600 Frederikssund
60491717

Berit Jeppesen

Sigerslevvestervej 5
3600 Frederikssund
40311293

Du kan modtage "NYT" fra Foredragsforeningen "digitalt".

Tilmelding: info@foredragsforeningen.dk

Grafisk tilrettelæggelse Farza: www.4000k.dk

– produktion: Margit Juel, e-mail: margitjuelj@mail.dk